EILANDSRAAD VAN ARUBA.

Notulen 1961 no. 2.

NOTULEN

van de openbare vergadering van de Eilandsraad op

donderdag 23 maart 1961, des avonds om 8 uur.

BEHANDELDE ONDERWERPEN:

DE VOORZITTER: F.J.C. Beaujon, gezaghebber van het Eilandgebied Aruba.

DE SEKRETARIS: L.C.M. Kerstens, sekretaris van het Eilandgebied Aruba.

Aanwezig de leden: L.V. Britten, L.A.I. Chance, M. Croes, P. Croes, C.A. Eman, J. Geerman, O.S. Henriquez, F. Wernet, A. Werleman, E.O. Petronia, D.C. Mathew, M. de Cuba, M. Henriquez, J. Flemming, F.V. Lacle, D.G. Croes, F.S. Kelly, I.S. de Cuba.

Afwezig de leden: E.R. Finck, A.I.W. Wijngaarde en J.Ch. Lampe.

DE VOORZITTER: Ik open deze vergadering en heet U allen van harte welkom. Van Raadslid Finck is bericht binnengekomen, dat hij verhinderd is, wegens ziekte.

Ik stel aan de orde punt 1 van de agenda.

1. Goedkeuring van de notulen van de openbare vergaderingen van 4 februari 1960, 29 februari 1960, 6 mei 1960 en 3 juni 1960.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden de notulen van de vergaderingen van 4 februari 1960, 29 februari 1960, 6 mei 1960 en 3 juni 1960 goedgekeurd.

2. Ingekomen stukken:

a. Landsbesluit van 3 maart 1961 no. 1, A.S. no. 2235, betreffende het uitsteken van de Koninkrijks- en Nederlands-Antilliaanse vlaggen op maandag 6 maart 1961 in verband met het 12½-jarige regeringsjubileum van Hare Majesteit Koningin Juliana.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming voor kennisgeving aangenomen.

b. Ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de Algemene Politieverordening voor het eiland Aruba, Ab. 1952 no. 7, zoals gewijzigd (Ag. no. 404; bijlage 1961 no. 10).

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming naar de huishoudelijke vergadering verwezen.

3. Verzoekschrift dd. 4 oktober 1960 van G. Kock en 10 andere chauffeurs van huurauto's, gestationneerd in Oranjestad, betreffende o.m. uitbreiding van het aantal huurauto-vergunningen voor Oranjestad (Ag. no. 11399/1960; bijlage 1960 no. 58).

DE VOORZITTER: Algemeen Verslag is uitgebracht, Memorie van Antwoord is ingediend. Wenst een van de leden hieromtrent nog het woord te voeren?

DE HEER L.V. BRITTEN: Mijnheer de Voorzitter, even een vraag stellen! Denkt U niet dat het beter zal zijn, als wij deze zaak overlieten aan de chauffeurs zelf om te kunnen beoordelen of al dan niet nú een uitbreiding noodzakelijk is?

DE HEER C.A. EMAN: Mijnheer de Voorzitter, het is een algemeen bekend feit, dat deze groep van chauffeurs niet voldoende verdienen, om na aftrek van de kosten, verbonden aan de uitoefening van hun bedrijf, in het onderhoud van zichzelven en de hunnen naar behoren te voorzien.
Mijnheer de Voorzitter, wij hebben hier te maken met een groep van kleine zelfstandigen, die het hardst in de uitoefening van hun bedrijf zijn getroffen. Ik wil hier even naar voren halen, Mijnheer de Voorzitter, het feit, dat de prijzen van auto's zijn gestegen. De prijzen van onderdelen zijn gestegen, bovendien, Mijnheer de Voorzitter, moet deze groep aan autobelasting meer betalen, dan zij plachten te doen. En "last but not least", Mijnheer de Voorzitter, de verhoging van de benzine-prijzen heeft hen zeker hard getroffen.
Daarom, Mijnheer de Voorzitter, verheugt het onze fraktie uit de stukken te lezen, dat in het algemeen men niet eens is met een uitbreiding van het bestaande aantal vergunningen.
Mijnheer de Voorzitter, het is zeker wijs, om van een wijs beleid te spreken, als men nú niet overgaat tot uitbreiding van het bestaande aantal vergunningen. Wat de kwestie zelf betreft omtrent het inschakelen van chauffeurs van San Nicolaas, teneinde een roulerend systeem, een shiftsysteem te krijgen, Mijnheer de Voorzitter, meen ik dat dit aan het Bestuurscollege moet worden overgelaten, mits het Bestuurscollege in overleg treedt met beide groepen, teneinde tot een bindende regeling te geraken. Beide groepen, Mijnheer de Voorzitter, dienen hierin gehoord te worden en men moet rekening houden met de belangen van beide groepen. Het is zo, Mijnheer de Voorzitter, dat het in Oranjestad beter gaat, maar vroeger, Mijnheer de Voorzitter, toen de Lago gebruik maakte van de diensten van huurauto's in San Nicolaas, toen hadden zij deze lusten, terwijl de andere auto's in Oranjestad slechts nu en dan, wanneer een schip kwam, een kansje kregen om een extraatje te maken.
Mijnheer de Voorzitter, het is algemeen bekend dat bijna iedereen een auto heeft op Aruba. Deze groepen zijn aangewezen alleen maar op vreemdelingen of toeristen. Men moet hen de kans geven om in hun onderhoud naar

naar behoren te kunnen voorzien. Daarom zou ik willen voorstellen, Mijnheer de Voorzitter, dat het Bestuurscollege deze zaak zeer serieus in handen neemt, overleg pleegt met beide groepen, althans dat beide groepen vertegenwoordigers afvaardigen, die gemachtigd zijn om beide groepen te binden en dat met het Bestuurscollege bindende regelingen getroffen zouden kunnen worden, wat voor beide partijen, Mijnheer de Voorzitter, een goede oplossing zal zijn te noemen.

DE HEER A. WERLEMAN: Er is vanavond dan een verzoekschrift van een aantal chauffeurs van Oranjestad, namelijk elf, en daarbij wordt dan het volgende gevraagd.
Dit verzoekschrift is gericht aan de Eilandsraad, dus ik denk, dat het wel juist is, dat deze personen straks ook een antwoord krijgen van de Eilandsraad.
Ten eerste wordt gevraagd, dat de Eilandsraad het Bestuurscollege van het Eilandgebied, alvorens over te gaan tot verhoging van het aantal vergunningen, dan wel het uitbreiden van het aantal huur-auto's in Oranjestad, alle aspekten deze aangelegenheid aangaande in ernstige overweging te nemen.
Ten tweede: Dat de Eilandsraad een zodanige regeling treffe, dat het de chauffeurs van huur-auto's die normaliter in San Nicolaas gestationneerd zijn, verboden zal zijn in Oranjestad hun bedrijf uit te oefenen, wanneer het passagiers aantal beneden de 100 blijft, althans zo gering, dat er voor beide geen behoorlijk omzet is.
En ten derde: Dat de Eilandsraad toestemming geeft of wel instemming bekend maakt, dat requestranten een wachtdienst in het leven roepen en deze zodanig organiseren, dat een doorlopend vervoerdienst verzekerd zal zijn.
Mijnheer de Voorzitter, wat betreft het eerste punt, zijn deze chauffeurs natuurlijk door de geruchten, die de ronde hebben gedaan de laatste tijd zeer bezorgd, dat er meer vergunningen zouden komen en dat zij straks een zeer karig bestaan zullen moeten tegemoetzien. In de gewisselde stukken hebben wij kunnen lezen, dat er wel noodzaak is voor uitbreiding en deze noodzaak zouden wij willen overlaten, zoals de heer Eman zonet zei, aan het Bestuurscollege, want de Eilandsraad zelf heeft geen uitvoerende taak en het is onmogelijk voor de Raad zelf om te gaan uitmaken of er 3 of 4 huurauto's meer nodig zijn voor Oranjestad. Ik denk dat deze gelegenheid aan het Bestuurscollege overgelaten dient te worden.
En in deze heeft het Bestuurscollege reeds te kennen gegeven, dat, indien dat nodig mocht zijn, dus uitbreiding voor Oranjestad, i.v.m. meer toerisme, men dan graag een groep wil inschakelen van de chauffeurs van San Nicolaas, die zoals wij bij agendapunt 2 zullen zien, ook enige bezwaren en klachten naar voren hebben gebracht, dat zij het niet zo best maken met hun taxichauffeur-dienst.
Mijnheer de Voorzitter, dus wat het eerste punt betreft denk ik dat wij deze heren kunnen berichten, dat de Eilandsraad het Bestuurscollege vraagt in deze diligent te zijn en een oplossing hiervoor te zoeken, die bevredigend zal zijn voor beide partijen, dus voor de groep van Oranjestad en de groep van San Nicolaas.
Ik denk, dat wij hiermede een stap zullen doen, die zeker ten gunste zal komen van beide partijen.
Ten tweede, Mijnheer de Voorzitter, dat de Eilandsraad een zodanige regeling treffe, dat het aan de chauffeurs van huur-auto's van San Nicolaas verboden wordt om in Oranjestad te komen, ik denk dat wij hiermede ook aansnijden punt a, dat ik zonet heb aangeroerd, dit punt is zeer nauw verbonden met punt a, dus ik zou deze twee samen willen behandelen, indien het

nodig is, dan beslist het Bestuurscollege, dat een of meer huurauto's van San Nicolaas dienst of standplaats zullen kiezen in Oranjestad, wanneer er, zoals ook hier wordt gezegd, grote toeristenschepen komen met veel passagiers.
En dan, Mijnheer de Voorzitter, wat punt C (3) betreft, dat men een wachtdienst in het leven wil roepen, dit kunnen wij alleen maar toejuichen. Ik denk, dat het wel verstandig is dat deze mensen zelf inzien, dat om een behoorlijke dienstverlening te geven aan de toeristen, dat men ook een behoorlijke wacht-regeling moet invoeren

Mijnheer de Voorzitter, en dan wil ik iets aansnijden dat ook zeker van belang is voor deze taxi-chauffeurs, dus chauffeurs van huur-auto's, n.l. de taximeters, die in bestelling zijn. Die zijn reeds lang in bestelling en ik weet niet wat de levering hiervan ophoudt, maar ik denk, dat wanneer wij straks deze taximeters invoeren, wij misschien een betere tarieven-regeling voor deze chauffeurs kunnen invoeren en deze regeling zal dan ook billijk zijn, niet alleen voor de chauffeurs maar ook voor hen die straks gebruik zullen maken (toeristen dus) van de diensten van deze taxi-chauffeurs.
Mijnheer de Voorzitter, resumerende heb ik dan voorgesteld deze taxi-chauffeurs te berichten, zoals ik reeds uiteengezet heb en ik zou aan de Raad willen voorstellen, dat het Bestuurscollege, namens de Raad, deze brief richt aan de requestranten.

DE HEER M. CROES: Mijnheer de Voorzitter, alhoewel ik geen voorstel hiertoe heb gedaan, zou ik het/praktischer hebben gevonden wanneer agendapunt 3 en agendapunt 4 gecombineerd waren. Dit betreft één probleem: Er zijn twee verzoekschriften van twee groepen, die blijkbaar tegenstrijdige belangen hebben, doch over één punt zijn zij het wel eens. Er bestaat een zekere vrees, dat het aantal vergunningen voor huur-auto's zal worden uitgebreid. Deze vrees is intussen, blijkens de plaatsgehad hebbende besprekingen ongegrond gebleken en het is daarom ook aanbevelingswaardig dat het Bestuurscollege, beide groepen adviseert, dat er voor deze vrees op dit ogenblik geen grond bestaat.
Voorts, Mijnheer de Voorzitter, vraagt de groep van Oranjestad om de chauffeurs van San Nicolaas te verbieden om in Oranjestad passagiers op te nemen, wanneer er toeristenschepen binnen zijn met minder dan honderd passagiers en ze stellen ook voor onze instemming te betuigen met een wachtsysteem.
Mijnheer de Voorzitter, wij kunnen niets anders doen, dan onze instemming te betuigen, want dit zal zeker het vervoer van toeristen bevorderen. Die van San Nicolaas, als U veroorlooft om vooruit te lopen, heeft een andere stel wensen, die in intern beraad zeer goed worden opgelost. Er moet een oplossing gevonden worden voor dit probleem en het zou de Raad, mijn fraktie althans, zeer tot genoegen stemmen indien deze oplossing gevonden kan worden binnen het raam van de bestaande organisaties daartoe. Het Bestuurscollege heeft een adviserend groep in de vorm van de Commissie van Openbaar Vervoer, doch deze Commissie is volgens mij niet representatief genoeg, Mijnheer de Voorzitter. In deze Commissie is n.l. geen plaatsruimte gelaten om de verschillende gezichtspunten tot uitdrukking te laten komen. Deze Commissie bestaat uit 2 Statenleden van dezelfde fraktie, 1 Eilandsraadlid toevallig van dezelfde fraktie en een ander gewezen Statenlid van dezelfde fraktie. Dus van de zeven personen die hierin zitting hebben, hebben 4 ongeveer gelijkgerichte gezichtspunten.
Mijnheer de Voorzitter, het zou mij zeer tot genoegen stemmen, indien het
/toch

Bestuurscollege, in overweging wil nemen om de samenstelling van deze Commissie zo te doen zijn, dat de chauffeurs uit San Nicolaas en de chauffeurs uit Oranjestad en eventueel ook andere groepen hierin hun gezichtspunten naar voren kunnen brengen. Dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Heren, naar aanleiding van wat hier naar voren werd gebracht door de leden Eman, Werleman en de heer Croes, wil ik me aansluiten bij het voorstel van de heren om deze stukken in handen te stellen van het Bestuurscollege, ter verdere afhandeling en de requestranten dienovereenkomstig te berichten namens de Raad.
Kan de Raad daarmee akkoord gaan?

DE HEER C.A. EMAN: Mijnheer de Voorziter, het zal dan zeker de bedoeling zijn dat de Raad dan door het Bestuurscollege, van de oplossing zal worden verwittigd?

DE VOORZITTER: Dat is zo, heer Eman.
Daar er geen bezwaren meer zijn, wordt er besloten om deze stukken in handen te stellen van het Bestuurscollege ter verdere behandeling en de requestranten zullen dienovereenkomstig worden bericht.

Ik stel thans aan de orde punt 4 van de agenda:

4. Verzoekschrift dd. 27 december 1960 van de Arubaanse Chauffeursbond te St. Nicolaas betreffende uitbreiding van het aantal huurauto-vergunningen te Oranjestad (Ag. no. 14099/1960; bijlage 1961 no. 1).

Ik wil aan de Raad voorstellen analoog aan punt 3 van de Agenda dit punt ook in handen te stellen van het Bestuurscollege ter verdere afhandeling en requestranten dienovereenkomstig te berichten. Kunnen de leden zich ermee verenigen? Geen bezwaar? Zo wordt er dus beslist!

5. Eilandsverordening tot wijziging van de begroting van het bedrijf Watervoorzieningsdienst voor 1958 (4e wijziging) en 1959 (2e wijziging)(Ag. no. 11429/1960; bijlage 1960 no. 60).

Algemeen Verslag is uitgebracht. Memorie van Antwoord ingediend. Ik open thans de algemene beschouwingen.

Wenst iemand het woord?

DE HEER A. WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik ben blij te vernemen, dat het Bestuurscollege is ingegaan op de opmerkingen die gemaakt zijn in het Algemeen Verslag wat betreft de aansluiting van Arikok, Shete, Pos Chiquito, Sabana Basora en deze omgeving die niet aangesloten zijn op het waternet. In dit verband verwachten wij in deze aangelegenheid op korte termijn een beslissing te vernemen van het Bestuurscollege. Ik zou de woorden "korte termijn" graag willen preciseren en aan het Bestuurscollege vragen om hiervoor te lezen: "binnen drie maanden" want een korte termijn kan soms zeer lang worden gerekt. Ik wil dan ook vragen of het Bestuurscollege zich hiermede kan verenigen dat men binnen drie maanden beslist en of men dan zou kunnen zeggen, dat iedereen op Aruba aangesloten is op het waterleidingsnet.

DE HEER C.A. EMAN: Mijnheer de Voorzitter, ook mij verheugt het, dat het

Bestuurscollege toezegging heeft gedaan om bepaalde plaatsen , met namen genoemd: Arikok, Shete, Pos Chiquito, Sabana Basora, zo spoedig mogelijk te doen aansluiten op het watervoorzieningsnet.
Mijnheer de Voorzitter, het noordelijk gedeelte van Savaneta is nog niet aangesloten, ook daarvoor zou ik de aandacht van het Bestuurscollege willen verzoeken, zodat deze plaatsen zo spoedig mogelijk worden aangesloten op het watervoorzieningsnet.

DE HEER O.S. HENRIQUEZ, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, op het verzoek van de heer Werleman om de bewoording te wijzigen in drie maanden i.p.v. korte termijn heb ik in zoverre geen bezwaar dat ik aanneem dat de heer Werleman dan niet bedoelt zoals het hier in ons antwoord staat dat binnen korte tijd zal worden nagegaan in hoeverre de mogelijkheid bestaat. Als het de heer Werleman gaat om in drie maanden tijd daarop een beslissing te krijgen dan ben ik gaarne bereid hem dat toe te zeggen. Maar ik ben niet in staat om vooruit te lopen op dit onderzoek en nu reeds toe te zeggen dat binnen drie maanden tijd de aansluiting zal plaatsvinden het kan best zo zijn dat dat het onderzoek aantoont dat de aansluiting niet kan plaatsvinden. Dus ik kan niet toezeggen dat binnen drie maanden wordt aangesloten, maar wel dat er binnen drie maanden zeker een beslissing zal worden genomen. Datzelfde geldt dus ook voor de heer Eman, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER A. WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik had graag willen zien dat men wat definitiever antwoord kon geven dat binnen drie maanden men een "ja" kan krijgen. Ik kan niet inzien wat de bezwaren kunnen zijn dat deze plaatsen niet aangesloten kunnen worden. In de eerste plaats zie ik technisch geen bezwaren omdat er geen hoog gelegen plaatsen meer zijn die niet bereikt kunnen worden door de verschillende waterreservoirs die gebouwd zijn. Ten tweede, Mijnheer de Voorzitter, kan alleen bezwaar liggen aan wat betreft de kosten misschien van het aansluiten van een paar groepen huizen die een beetje te ver gelegen zijn. Maar in dit verband, Mijnheer de Voorzitter, ben ik er zeker van dat de meerderheid van deze Raad bereid zal zijn de gelden die hiervoor nodig zijn direkt te voteren. Dus ik zie bijna geen enkel bezwaar dat men straks over drie maanden dan, met een afgerond plan komt om al deze huizen aan te sluiten.

DE HEER C.A. EMAN: Ja, Mijnheer de Voorzitter, ik kan me aansluiten bij de woorden van de heer Werleman, Mijnheer de Voorzitter. De Gedeputeerde Henriquez zegt, dat hij geen toezegging kan geven omdat het zou kunnen blijken dat het niet mogelijk is, deze aansluiting te doen. Ik zou gaarne wensen, Mijnheer de Voorzitter, dat de Gedeputeerde Henriquez zich een beetje duidelijker maakt wat dit betreft. En wat de kosten aangaat, Mijnheer de Voorzitter, ben ik ook hiermede met de heer Werleman eens dat de Raad zeker bereid zal zijn deze gelden te voteren. Het kan niet in de bedoeling liggen, Mijnheer de Voorzitter, dat nagenoeg het hele eiland aangesloten is op het watervoorzieningsnet en dat ook gedeelte van ons eiland verstoken blijft van dit gebruik.

DE HEER O.S. HENRIQUEZ, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, dat er nog huizen liggen op het eiland, die nog niet aangesloten zijn op het waterleidingsnet dan zal het zeker niet liggen aan gebrek aan belangstelling van dit bestuurscollege. Als er ooit een Bestuurscollege geweest is die een open oog gehad heeft voor de belangen, de behoefte van de watervoorziening van Aruba dan mag dit Bestuurscollege toch wel zeggen dat het de

eerste is geweest. Het is dit Bestuurscollege dat de projekten heeft aangepakt, die de distributie in 3 jaren tijd over het hele eiland heeft laten uitvoeren en het is dank zij dit beleid dat thans voor zover mogelijk een ieder op het eiland, voor zover geinteresseerd, is aangesloten en om de woorden van de heer Eman gebruikende nagenoeg geheel Aruba is aangesloten op het waterleidingsnet. Wanneer ik zeg dat ik niet kan vooruitlopen op het onderzoek, dan zou naar mijn gevoel zonder meer dit duidelijk wezen. De heer Eman vraagt mij om dat nog nader te preciseren ik zou willen stellen dat ik liever de uitslag van het onderzoek zou willen afwachten om dan te preciseren voor zover de aansluiting niet mogelijk zou wezen. Ik kan U wel mededelen,dat er ongetwijfeld hier sprake moet wezen van abnormale omstandigheden, want gebrek aan water hebben we niet, gebrek aan leidingen ook niet, gebrek van goede wil van onze kant ook niet. Er zijn zelfs gevallen, waar men die aansluiting niet hebben gevraagd, althans niet bij ons. Wel bij bepaalde vertegenwoordigers maar niet bij de Waterleiding. Het is nog steeds zo, dat men aansluiting moet aanvragen op de kantoor van de waterleiding. Er zijn ook gevallen geweest, waarbij het technisch niet mogelijk was, omdat men te hoog lag wat de druk betrof, wij moesten daar dus een boosterpomp installeren. Enkele van die gevallen zijn reeds geholpen geworden. Men denkt, dat er onder deze gevallen zoiets bestaat en dit moet dus worden onderzocht en daar kan ik toch niet op vooruitlopen. Maar er zijn ook andere factoren, financiele factoren, de heer Werleman heeft zonet gezegd: wij zijn nu al bereid om zonder meer te zeggen: dat geld stellen wij allemaal beschikbaar. Wij zijn allemaal ertoe bereid. Maar, Mijnheer de Voorzitter, realiseert de heer Werleman zich wel, dat er vreemde gevallen onder zijn. Ik weet b.v. een geval uit mijn hoofd en dat is toevallig het geval, waar waarschijnlijk de heer Werleman het in de eerste plaats over heeft, want hij heeft er met mij wel eens overgesproken en ik heb het hem al een paar keren uitgelegd. Er is één geval bij van één enkel huisop Santa Cruz, achter Santa Cruz waar de aansluiting F. 8000,-- zou kosten voor één enkel huis. U schudt met Uw vinger van "neen", maar ik geloof dat ik toch meer vertrouwen moet hebben in het rapport van de deskundige van de Watervoorzieningsdienst dan in de mening van de heer Werleman wat betreft deze aansluitingen. Nou vraag ik U is het verantwoord om voor één enkel huis 8000 Antilliaanse guldens uit te geven. Ik zou het antwoord daarop gaarne aan de Eilandsraad overlaten.
Ik stel voor als wij rapporten van deze aansluitingen en kosten-ramingen overleggen, dat de Raad dan beslist wat hier gedaan moet worden. Dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: De Algemene Beschouwingen worden gesloten. Wij/thans over tot het behandelen van het ontwerp. Dat zal gedaan worden bladzijde voor bladzijde.
Dienstjaar 1958, 4e wijziging, afdeling 2, bladzijde 1, 2.

Bladzijde 2: Afdeling 2, Paragraaf 02, Post 324.00 Waterdistributie; Aanleg van een distributienet buiten het verzorgingsgebied.

DE HEER A. WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik heb zonet gehoord van Gedeputeerde Henriquez, dat een bepaald huis of een streek, die ik genoemd heb voor aansluiting F. 8000,-- zou kosten, Mijnheer de Voorzitter. Ik zou de heer Henriquez dan willen vragen om een publieke aanbesteding te vragen voor de aanleg van dat stuk leiding en hoeveel het zou kosten, Mijnheer de Voorzitter. Ik ben er zeker van dat het niet meer dan 1000 of hooguit 2000 gulden zal kosten. Ik kán niet begrijpen, dat dit F. 8000,-- kan

/gaan

kosten, nóoit van zijn leven.

DE HEER O.S. HENRIQUEZ, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, er zijn meer dingen, die ik ook niet kan begrijpen. Dit is geen kwestie van begrijpen, Mijnheer de Voorzitter, zo is het nu eenmaal maar indien er mogelijkheden bestaan om het goedkoper te doen dan moet ik toegeven dat het best kan wezén, dat door particulieren dit eventueel goedkoper kan. Ik ben dan gaarne bereid om die mogelijkheid te overwegen en er aan mee te werken, want uiteindelijk is het onze bedoeling, dat een ieder de beschikking krijgt over water. Dus wanneer wij deze zaak bekeken hebben, zullen wij het voorleggen aan de Raad en mocht het blijken b.v. dat we door particulieren het te laten doen door openbare aanbesteding dat de leiding voor het geval als dit huis dat ik zonet bedoelde goedkoper aan te sluiten en dat het dan binnen de perken van redelijkheid zal komen dan heb ik geen enkel bezwaar, Mijnheer de Voorzitter. Ik geloof dat de heer Werleman wil zeggen, dat hij het zelf wil doen, Mijnheer de Voorzitter.

Aangenomen wordt bladzijde 2. Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen: Dienstjaar 1959, 2e wijziging bladzijde 1, 2, 3, 4, het afschrift, het ontwerp in zijn geheel.

6. Verzoekschrift van Adriaan Geerman en 29 anderen betreffende aansluiting van hun woningen op het elektriciteitsnet (Ag. no. 11933/1960; bijlage 1960 no. 61).

DE VOORZITTER: Naar aanleiding van het Algemeen Verslag, waar voorgesteld wordt om de requestranten te berichten dat de Eilandsraad reeds een meerjaren-plan goedkeurde voor de elektrificatie van geheel Aruba en dat volgens dit plan de woningen van verzoekers in het eerste, tweede of derde jaar voor aansluiting in aanmerking zullen komen, wil ik voorstellen aan de Raad om dienovereenkomstig te beslissen.

DE HEER A. WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik merk hier wel even op, dat bij "tweede of derde jaar" komt te vervallen en dan gelezen wordt "binnen het eerste jaar", volgens het meer-jaren-plan.

DE HEER C.A. EMAN: Mijnheer de Voorzitter, het is niet lang geleden, dat wij eenzelfde verzoekschrift hebben behandeld, van requestranten van Ayó, Matividiri en omstreken. Toen werd aan requestranten bericht, dat zij zo spoedig mogelijk op het elektriciteitsnet zullen worden aangesloten. Ik zou, Mijnheer de Voorzitter, dezelfde bewoordingen wensen als antwoord aan deze requestranten. Ik herinner me, Mijnheer de Voorzitter, dat er toen een voorstel was om zowel in het Nederlands als in het Papiaments te antwoorden. Ik stel voor om in dit geval hetzelfde te doen.

DE HEER A. WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik zou verder willen gaan. De heer Eman herinnert zich misschien niet, dat toendertijd, toen het verzoekschrift van Ayo ter sprake was, had de Raad dit meerjarenplan nog niet goedgekeurd. Om die reden kon men toen niet zeggen, dat het in het eerste, tweede of derde jaar plaats kon vinden, maar nu weten wij het wel, dus ik denk dat er reden voorkomt om deze bewoording hier aan te houden en tevens wil ik voorstellen, Mijnheer de Voorzitter, om de andere requestranten, waarover de heer Eman het had van Ayó, Matividiri en zo, alsnog te berichten, dat zij ook in het eerste jaar in aanmerking zullen komen voor aansluiting op het elektriciteitsnet. En ik denk dat hier ook een taak

weggelegd is voor het Hoofd van de Voorlichtingsdienst, Mijnheer de Voorzitter, voorzover hij dit nog niet gedaan heeft, om de bevolking naar behoren toe te lichten wat de Eilandsraad heeft beslist. Dank U.

DE HEER C.A. EMAN: Mijnheer de Voorzitter, inderdaad hebben wij nu een plan voor de elektrificatie van het gehele Eilandgebied en valt dit distrikt onder die, welke binnem een jaar zullen worden aangesloten, maar ook één jaar kan tot een jaar gerekt worden. En als het eerder dan binnen een jaar gedaan kan worden, laten wij dus mededelen, dat zij vallen onder de distrikten, die binnen een jaar zullen worden aangesloten, maar dat de aansluiting zo spoedig mogelijk zal worden bewerkstelligd.

DE HEER E.O. PETRONIA,GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, een tijdje terug hebben wij aan de Eilandsraad voorgelegd een plan, compleet uitgewerkt, voor de algehele elektrificatie van al die gebieden, die nog niet van elektriciteit zijn voorzien. Dit plan heeft in principe de goedkeuring mogen wegdragen van de Eilandsraad. En in dit plan zijn alle gebieden vervat, ook het gedeelte dat door dit verzoekschrift behelsd wordt en ik zou willen voorstellen, Mijnheer de Voorzitter, dat de leden, die hiermede dus akkoord zijn gegaan zich hieraan houden, waarbij het natuurlijk vanzelfsprekend dienstig is, dat diegenen, die schriftelijk een verzoek hebben ingediend alsnog een antwoord krijgen en dan ten overvloede het plan nogmaals openlijk via de Voorlichtingsdienst bekend wordt gemaakt.
Ik geloof, dat wij daarmee iedere partij, dus ook degene die geen verzoekschrift hebben ingediend tevreden stellen.
Onze taak strekt zich dus niet uit uitsluitend tot deze lieden, die een verzoekschrift hebben ingediend maar tot allen, in alle uiterste hoeken op Aruba, die hiervoor in aanmerking kunnen komen, conform het plan voorgelegd en goedgekeurd door deze Raad.

DE VOORZITTER: Kunnen de Raadsleden zich daarmee verenigen?

DE HEER C.A. EMAN: Altijd, Mijnheer de Voorzitter, dat wanneer gesproken wordt van een jaar en de mogelijkheid bestaat, Mijnheer de Voorzitter, om in een kortere tijdsspanne dan een jaar de aansluiting te bewerkstelligen, dat dit ook bewerkstelligd wordt.

Zonder hoofdelijke stemming wordt het stuk aangenomen.

7. Brief van het Bestuurscollege dd. 13 januari 1961 no. 4516/1960, waarbij wordt aangeboden het jaarverslag over 1959 van de Algemene Rekenkamer (Bijlage 1961 no. 2).

De Algemene Beschouwingen worden geopend.

DE HEER M. CROES: Mijnheer de Voorzitter, op bladzijde 3 van het verslag van de Rekenkamer om leningen aan te gaan onder garantie van de Eilandgebieden merkt de Rekenkamer op dat de Eilandgebieden verschillende door Naamloze Vennootschappen met banken en andere geldschieters gesloten geldlening verleend werden voor wat betreft de betaling van aflossing en rente. Ik zou van het Bestuurscollege willen vernemen of door het Eilandgebied Aruba andere leningen verstrekt zijn behalve die dan aan N.V. Aruven, de lening indertijd aan de heer Robins en de garantie aan de Trans Caribbean Airlines.

DE HEER O.S. HENRIQUEZ, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, ik heb wat dat betreft het acceptatie-register niet in mijn hoofd zitten. Ik weet wel dat de Trans Caribbean Airlines geen lening gehad heeft, dus ook geen garantie op een lening. Het gaat hier alleen maar om de leningen en garanties op leningen. In het geval van de Trans Caribbean Airways was het noch een lening noch een garantie op een lening. Voor zover ik nu kan herinneren zijn er dus de leningen aan de N.V. Aruven krediet verstrekt voor de hydroponicsfarm, ik moet het onder voorbehoud doen ik kan niet zo uit mijn hoofd zeggen of er meer zijn, ik neem aan van niet.

DE HEER M. CROES: Mijnheer de Voorzitter, de reden waarom ik deze vraag gesteld heb, is omdat de Rekenkamer opmerkt dat er in de Eilandenregeling geen wettelijke basis is voor leningen aan derden onder garantie van het Eilandgebied. Echter zijn de garantieleningen die ik heb genoemd indertijd door de meerderheid van de Raad goedgekeurd en ik heb ook nooit vernomen van enige andere leningen. Daarom vraag ik me af of hier misschien de Rekenkamer enige andere leningen in het hoofd heeft.

DE HEER O.S. HENRIQUEZ, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, ik kan mededelen dat de enige lening waar het hier omgaat is de lening van de Aruven waarvan U dus op de hoogte ben en die dus in de Raad werd goedgekeurd. Het gaat echter de Rekenkamer en dit rapport om een andere kwestie. In de Eilandenregeling staat dat voor het aangaan van leningen binnen het Eilandgebied wij een eilandverordening moeten hebben, voor leningen in de Antillen geplaatst, een landsverordening en voor leningen aangegaan in het buitenland, een Rijkswet. En nu is het de Rekenkamer opgevallen, dat wanneer wij garant staan voor leningen dat er dan daarvoor, voor garant staan van leningen wettelijke voorschriften zijn en dat is inderdaad opvallend. Dus voor de leningen zelf, wel, wanneer wij garant staan voor leningen, niet, en inderdaad zou ik ook zeggen daar moet iets aangedaan worden en dat stelt hier dus de Rekenkamer voor, men stelt zelfs hier voor artikel 96 van de Eilandenregeling uit te breiden en die zin, dat het ook zal gelden voor garanties door ons gesteld, dus wanneer het Eilandgebied dus garant staat voor een lening, die (laten we zeggen) in het buitenland wordt geplaatst, daar gaat het hier om, dus niet dat de Rekenkamer de indruk heeft dat wij nog leningen hebben aangegaan buiten de Raad om. Als dat Uw indruk was, dan is dat verkeerd, omdat het niet is wat men stelt noch wat men vreest. Men wil dus alleen stellen, wat in de wet erkennelijk een hiaat bestaat. Dank U.

DE HEER M. CROES: Mijnheer de Voorzitter, inderdaad heb ik ook opgemerkt dat deze voorziening in de Eilandenregeling niet is getroffen. Ik heb de gedachtengang van de Rekenkamer wel zo'n beetje kunnen volgen, maar op één punt is het mij geheel duister geworden. Er is inderdaad geen enkele voorziening daarvoor getroffen, doch artikel 57 van de Eilandenregeling omschrijft de taak van het Bestuurscollege en dit artikel gaat uitputtend in op het dagelijks bestuur, doch lid 2 van dit artikel zegt, dat t.a.v. aangelegenheden niet tot het dagelijks bestuur behorende en niet elders in deze of enige andere wettelijke regeling aan het College opgedragen, neemt het besluit van de Eilandsraad in acht. Mijnheer de Voorzitter, ik ben geen juridische knobbel maar ik meen, dat het Eilandsbestuur hier de wettelijke basis heeft gevonden voor deze leningen, althans. Het is merkwaardig, dat de Rekenkamer dit opmerkt in haar verslag aan het Eilandsbestuur, het is wel bedachtzaam, maar wij hebben geen behoefdheid om hierin enige verandering aan te br engen. Dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER O.S. HENRIQUEZ, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, ik kan alleen maar zeggen, dat ik het eens ben met de heer Croes wat hij dus nu in de 2e ronde naar voren gebracht heeft. Inderdaad dit gaat ons niet aan en wij moeten het dus echt beschouwen dat de Rekenkamer dit zo aantrekt en zo belangrijk vindt dat ze toch in het rapport heeft willen stellen ten ware ter kennisneming. Maar de heer Croes heeft zeker gelijk, dit kan men liever aanhangig maken en veel beter bij de Centrale Regering, waar de verschillende stappen genomen kunnen worden om die wet aan te vullen en wat de interpretatie van die wet betreft, de heer Croes heeft artikel 57 genoemd dat is inderdaad juist, maar ook uit andere hoofde zijn wij zolang de wet luidt als die nu luidt 100% gedekt. Zowel het Bestuurscollege als de Eilandsraad, wij hebben niets gedaan, dat tegen de wet is, integendeel wij houden ons aan die wet, het is alleen maar zo dat de Rekenkamer stelt dat die wet misschien aangevuld moet worden.

Op voorstel van de Voorzitter worden deze stukken zonder hoofdelijke stemming voor kennisgeving aangenomen.

8. Brief van het Bestuurscollege dd. 23 januari 1961 no. 10894/1960 betreffende erfpachtsaanvrage van de Evangelical Alliance Mission Foundation (Bijlage 1961 no. 3).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt dit stuk aangenomen.

9. Brief van het Bestuurscollege dd. 23 januari 1961 no. 4963/1960 betreffende grondtransaktie i.v.m. verkeersverbetering aan de Zeeweg (Bijlage 1961 no. 4).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt dit stuk aangenomen.

10. Brief van het Bestuurscollege dd. 7 februari 1961 no. 1009 betreffende omscholing arbeiders (Bijlage 1961 no. 7).

De Algemene beschouwingen worden geopend.

DE HEER L.A.I. CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, met het voorstel omscholing van de werklieden bij de werkverschaffing ben ik het eens. Het is een voorstel, dat wij zeker kunnen steunen, omdat het het vooruitzicht heeft om mensen een vak te laten leren, dat zij later kunnen gebruiken om er hun brood mee te verdienen..Maar ik ben erg teleurgesteld met het antwoord van het Bestuurscollege aan de Raad op verschillende vragen, die naar voren gebracht waren bij de behandeling in de huishoudelijke vergadering. Indertijd toen wij 15 opcenten op winstbelasting en inkomstenbelasting hadden gevoteerd, toen was het met de bedoeling om een bepaalde bestemming te geven aan deze opcenten, n.l. dat jaarlijks F. 1.000.000,-- in de begroting zou worden opgenomen voor werkverschaffing. Velen van ons zijn er toen mee akkoord gegaan, zelfs tegen onze eigen wil, maar omdat wij daarin de goede bedoelingen in konden zien, n.l. werk voor mensen, die werkloos waren, gingen wij ermee akkoord. Dus zeer teleurgesteld ben ik geweest om te lezen dat het Bestuurscollege nu komt de stelling dat niet meer een bestemming of een bepaalde bestemming bestaat voor die F. 1.000.000,-- dat dit alleen maar opgenomen wordt in de gewone begroting en dat het na juli van dit jaar niet meer nodig zal zijn om het hele bedrag van F. 1.000.000,-- te gaan ge-

bruiken voor werkverschaffing. Volgens mij, als wij (het is dus mijn eigen mening dan) dit opnemen voor een bepaalde doel dan moet het ook voor dat doel worden gebruikt; n.l. F. 1.000.000,-- voor werkverschaffing jaarlijks en het Bestuurscollege heeft geen recht om dit voor een ander doel te gaan gebruiken. Het Bestuurscollege stelt voor het bedrag of een gedeelte daarvan, n.l. F. 500.000,-- te reserveren, maar ik denk niet dat het Bestuurscollege zo maar dit geld wil reserveren, ik denk dat het Bestuurscollege wel plannen voor dit geld heeft. Misschien wil het Bestuurscollege het tekort op de begroting van dit jaar met dit bedrag dekken, daarmee ben ik het helemaal niet eens. Want als het Bestuurscollege een tekort op de begroting heeft dan moet men andere middelen zien te krijgen om dit tekort te dekken. Er zijn vele manieren waarop dit kan gebeuren. Ik heb al eerder vele malen voorstellen gedaan in deze richting. Ik heb b.v. eerder voorgesteld om minder dienstauto's voor plezier te gaan gebruiken, ik heb voorgesteld om de Voorlichtingsdienst af te schaffen, ik heb vele andere voorstellen naar voren gebracht, die hiervoor in aanmerking konden komen. Ik kan nooit mijn goedkeuring geven om, als wij bepaalde inkomstenbelasting of opcenten (noem het maar wat U wilt) van de bevolking afnemen deze zomaar aan het Bestuurscollege te laten om voor welke bedoeling zij ook mag hebben te gaan gebruiken. Als wij eenmaal F. 1.000.000,-- per jaar hebben gevoteerd om voor werkverschaffing te worden gebruikt, dan moeten deze F. 1.000.000,- voor werkverschaffing worden gebruikt. Ik ben het eens met de omscholing, ik ben het eens om dit geld, het bedrag dat voorgesteld wordt, voor omscholing te gaan gebruiken maar wat betreft het resterende bedrag half miljoen wil ik de Raad voorstellen dat wij het voorstel van het Bestuurscollege veranderen op zodanige wijze dat het resterende bedrag niet mag worden gereserveerd (zoals door het Bestuurscollege wordt voorgesteld), maar dat het resterende bedrag zal worden gebruikt voor het doorgaan met de werkverschaffing. Dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER J. GEERMAN: Mijnheer de Voorzitter, hedenavond zal ik zeer kort zijn. In de le plaats wens ik uitdrukkelijk te verklaren dat ik geen enkel bezwaar heb tegen de omscholing van de arbeiders, werkzaam bij de werkverschaffing. Integendeel, Mijnheer de Voorzitter, ik juich het zeer toe, ik zie het trouwens als een vooruit strevende poging van het Bestuurscollege om deze arbeiders tot ambachtslieden te maken. Echter moet ik enkele opmerkingen maken en enkele vragen stellen aan het Bestuurscollege ter verduidelijking van enkele passages opgenomen in de Memorie van Antwoord omtrent dit ontwerp.

1). Is het tarief van de winstbelasting voor de Oliemaatschappijen reeds aangenomen in de Staten? 2). Indien niet, hoe kan het Bestuurscollege reeds spreken dat het bedrag van F. 1.000.000,-- voor werkverschaffing gedekt zal worden uit de algemene middelen? 3). Indien het wel aangenomen is in de Staten kan het Bestuurscollege de Raad dan mededelen, wanneer het voorstel tot intrekking van de Eilandsverordening t.a.v. de heffing van 15 opcenten op winstbelasting kan worden verwacht.
Ik heb deze vragen gesteld, Mijnheer de Voorzitter, omdat ik de mening ben toegedaan, dat zolang de Eilandsverordening t.a.v. de 15 opcenten op winstbelasting niet ingetrokken is door deze Eilandsraad, er wel sprake is van een bestemmingsbelasting. Daarom kan ik niet inzien waarom verwacht wordt dat slechts F. 11.500,-- binnen zal komen. Volgens mijn bescheiden mening is heffing van opcenten zuiver een Eilands-aangelegenheid die verankerd zit in de Eilandenregeling en geen Landsverordening kan eraan tornen zonder de goedkeuring des Konings. Dus zolang deze Eilandsverordening niet is

ingetrokken of gewijzigd is mijns inziens de Lago verplicht opcenten te betalen. Daarom zou ik gaarne het standpunt van het Bestuurscollege willen vernemen t.a.v. wat ik zojuist naar voren heb gebracht.

Mijnheer de Voorzitter, i.v.m. het vervoer van de arbeiders van de werkverschaffing met betrekking tot hun omscholing wens ik een voorstel te doen aan het Bestuurscollege n.l. deze arbeider b.v. F. 0,10 per uur meer te betalen op hun werkelijk gewerkte uren, dus als de arbeider bij de omscholing maar 32 uren per week heeft gewerkt ontvangt hij slechts F. 3,20 en als hij 45 uren heeft gewerkt ontvangt hij F. 4,50, deze moeten geacht worden als een tegemoetkoming in hun kosten voor dagelijks vervoer en zal niet meer kosten dan wat het Bestuurscollege aan de Raad heeft voorgesteld Ik heb dit voorstel gedaan omdat de werkverschaffing onmachtig is het vervoer voor deze arbeiders te regelen. Gaarne verneem ik de zienswijze van het Bestuurscollege in deze.
Mijnheer de Voorzitter, ik ben blij te vernemen uit het Memorie van Antwoord, dat het Bestuurscollege te kennen heeft gegeven dat indien uiteindelijk van het gevoteerde krediet voor werkverschaffing, het bedrag over zal blijven, dat de bestemming daarvan door de Raad nader zal moeten worden geregeld. Het betekent dus dat het Bestuurscollege bij zichzelf zegt: Het heeft geen bestemming, laten we het dus rusten, we komen wel bij jou indien wij er iets anders mee willen doen. Mijnheer de Voorzitter, voor de goede gang van zaken wens ik ook de opmerking te maken dat het Bestuurscollege telkens spreekt over een resterende bedrag van F. 500.000,--. In het algemeen verslag werd reeds naar voren gebracht dat er ook rekening moet worden gehouden met de bijkomende kosten met betrekking tot de omscholing van de arbeiders, die niet minder zijn dan F. 128.110,-- en dat dit bedrag afgetrokken dient te worden van het resterende bedrag van F. 500.000,-- waar het Bestuurscollege het over heeft.
Mijnheer de Voorzitter, ik heb deze vraag gesteld om meer duidelijkheid in de zaak te brengen, want ik ben een beetje in de duisternis geraakt toen ik uit de Memorie van Antwoord heb kunnen lezen dat er geen bestemmingbelasting meer is, maar dat er wel 15 opcenten - eilandsverordening is; de Lago betaalt geen opcenten meer! Daarom heb ik deze vragen gesteld. Mijn vragen zijn oprechte pogingen om duidelijkheid in deze zaak te brengen, daarom wens ik graag een antwoord van het Bestuurscollege te vernemen op wat ik zo even naar voren heb gebracht. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER C.A. EMAN: Mijnheer de Voorzitter, ook van deze kant bestaan er geen bezwaren tegen de omscholing, integendeel, Mijnheer de Voorzitter, door ons wordt toegejuicht, dat er een poging wordt gedaan om bepaalde arbeiders tot vaklieden op te leiden, zodat ze praktisch een beter bestaan kunnen vinden. Echter, Mijnheer de Voorzitter, ook wij zijn tegen de reservering van het bedrag van F. 500.000,--. Ik herinner me, dat toen die opcenten geheven werden daaraan de bestemming werd gegeven van werkverschaffing. Nu zegt het Bestuurscollege dat dat alleen maar geld voor het jaar 1960, doch voor het jaar 1961 zou dat door de algemene middelen worden gedekt. Mijnheer de Voorzitter, ik zeg, ook in 1961, toen dat bedrag van F. 1.000.000,-- werd gevoteerd in dezelfde geest en wel met de bestemming , die daaraan zou worden gegeven n.l. werkverschaffing. Mijnheer de Voorzitter, we hebben reeds te kampen met een veel grotere werkeloosheid, er is grote nood, Mijnheer de Voorzitter, en ik geloof dat het toch op de weg ligt van zowel het Bestuurscollege als van de Eilandsraad om zo spoedig mogelijk deze noden te trachten te lenigen. En daarvoor zou dit bedrag van F. 500.000,-- juist worden besteed.

Echter, Mijnheer de Voorzitter, zou ik daarbij de voorwaarde willen stellen dat er nuttig werk wordt verricht, niet om het geld te gebruiken voor het vegen en schoonmaken van de wegenkanten hier en daar een trankeer te maken (hoe noemt men dat) een transhi.
Nee, Mijnheer de Voorzitter, laat de werkverschaffing zich bepalen tot de verbetering van de wegen in de buitendistrikten. Ook op lonen, die er daar worden betaald heb ik bezwaar, betaal deze mensen een betere loon, waaruit zij werkelijk in hun noden zouden kunnen voorzien en laat ze beter werk verrichten en laten we dit bedrag van F. 500.000,-- niet reserveren, maar nu dat die nood het hoogst is direkt overgaan tot het besteden hiervan.

DE HEER A. WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, dezerzijds kunnen wij instemmen met het verzoek en de brief of het Memorie van Antwoord zoals gesteld door het Bestuurscollege. Echter dient er één ding wel tot klaarheid gebracht te worden. Zal de Eilandsverordening die betrekking heeft op de heffing van 15 opcenten op de winstbelasting worden ingetrokken op 1 januari 1961, in dat geval kunnen we wel meegaan met het Bestuurscollege waar gezegd wordt dat de F. 1.000.000,-- voor werkverschaffing voor 1961 uit de algemene middelen zullen worden geput. De vraag is reeds gesteld, n.l. wanneer denkt men deze Eilandsverordening in te trekken?
Mijnheer de Voorzitter, het voorstel van het Bestuurscollege beoogt in de le plaats de omscholing, die wij zeer toejuichen; het is eigenlijk een betere besteding geven aan een zeker bedrag, dus de helft van deze F. 1.000.000,-- voor de werkverschaffing, want hiermede leert men deze mensen een vak, dan kunnen ze worden omgeschoold tot geschoolde of semigeschoolde arbeiders en dit komt hen direkt tengoede, ook voor hun toekomst, terwijl het werk, dat zij nu verrichten voor die F. 1.000.000,-- per jaar alleen, zou ik zeggen ten goede van het Eilandgebied komt, speciaal voor toerisme omdat men overal verschillende plaatsen en wegen verfraait.

Mijnheer de Voorzitter, wat betreft het andere gedeelte van F. 1.000.000,-- dat wordt gereserveerd, dus F. 500.000,--, zegt het Bestuurscollege reeds, dat dit gereserveerd wordt, omdat men niet precies weet of het wel de bouwprogramma die men zich voorstelt 1 juli aanstaande te beginnen of die wel op die datum zal beginnen. En verder zegt het Bestuurscollege dat dit bedrag, dat blijft uiteindelijk beschikbaar en de Raad zal straks daarover moeten beslissen. Dus de Raad heeft toch uiteindelijk de zeggingschap hierover. Dus, Mijnheer de Voorzitter, ik kan me zoals het Bestuurscollege het vraagt, verenigen met het voorstel, maar ik kan helaas niet meegaan met het ander voorstel om een wijziging van het gedeelte van het voorstel van het Bestuurscollege, n.l. dat er geen vervoer wordt gegeven aan deze mensen. Alleen door 10% te geven op hun loon voor vervoer, Mijnheer de Voorzitter, daar komt men niet mee. Ik denk, dat het beter is om de regeling aan te houden die door het Bestuurscollege wordt voorgesteld dan zijn deze mensen verzekerd van vervoer en hiermee zullen zij er zeker beter aan toe zijn. Dank U.

DE HEER L.V. BRITTEN: Principieel heb ik ook geen bezwaar tegen de omscholing van deze arbeiders, maar om het bedrag van F. 500.000,-- te reserveren, juist nu dat de werkeloosheid hier op Aruba meer dan nooit zegeviert, daar kan/mij niet mee verenigen. Ik zou het Bestuurscollege willen verzoeken om van dit bedrag ook een deel te geven om de wegen op Noord in de buurt van Alto Vista en Turibana en Kamay te laten repareren. Alhoewel het Bestuurscollege met een wegenplan voor de dag zal komen, toch is het dringend nodig om deze wegen te laten repareren. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.
/ik

DE HEER P. CROES: Mijnheer de Voorzitter, mijnerzijds heb ik geen enkel bezwaar tegen het voorstel van het Bestuurscollege om over te gaan tot omscholing van de arbeiders. Integendeel, ik juich het voorstel zeer toe, maar alleen wil ik de aandacht van het Bestuurscollege vragen voor het navolgende. Wanneer het Bestuurscollege eenmaal zover is om over te gaan tot omscholing van arbeiders dan vraag ik het Bestuurscollege om rekening te houden met inheemse krachten. Dat wil niet zeggen dat ik tegen de andere groepering ben integendeel, ik voel ook veel voor de andere groepering maar de tijd is aangebroken dat wij voor onze eigen mensen moeten waken. Met andere woorden: houdt er rekening mee dat tenminste van deze arbeiders er 75% inheemse krachten moeten zijn. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Niemand anders het woord? Het woord is thans aan de Gedeputeerde Henriquez.

DE HEER O.S. HENRIQUEZ, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, ik zal me beperken tot de punten, die naar voren werden gebracht, voor zover die dus op financieel terrein liggen. De herscholing op zich, de werkverschaffing als zodanig laat ik uiteraard over aan mijn collega's die hiermee belast zijn. Dan wil ik dus beginnen met het geachte lid Chance. Hij had het n.l. over, dat het Bestuurscollege toch geen recht heeft om die bestemming, die indertijd gegeven is aan deze opcenten om die te gaan wijzigen en dat dus de opbrengst van deze opcenten a.h.w. gereserveerd moet blijven voor de werkverschaffing en gebruikt moet worden voor de werkverschaffing.
Mijnheer de Voorzitter, het staat toch duidelijk in het stuk dat het in de bedoeling ligt van de Landsregering en ik meen zelfs, dat het reeds is gebeurd n.l. om de opcenten op de winstbelasting van de oliemaatschappijen en om die te laten vallen, om , die in te trekken. Dus er is geen sprake meer van opcenten op de winstbelasting voor wat betreft de oliemaatschappijen. En van het bedrag van F. 1.000.000,-- dat wij van die opcenten op de winstbelasting inden, komt bijna F. 900.000,-- van de oliemaatschappijen, dus dan blijft er F. 100.000,-- over. Als wij ons dus zouden houden aan de opbrengst, dan had de heer Chance nog alleen maar F. 100.000,-- voor de werkverschaffing over en die is allang op. De wet is dus inmiddels gewijzigd, ik ben bang, dat de heer Chance daarvan niet op de hoogte was, het is inderdaad nog niet door de Eilandsraad gebeurd maar door de Staten. Het zou kunnen wezen dat de Staten het nog niet in de laatste instanties hebben gevoteerd, ik meen zelfs van wel, maar het is in elk geval zo dat de Landsverordening door de Regering is ingediend, het Bestuurscollege heeft een afschrift ervan gehad en het is ons ook bekend, dat hierover overleg is gepleegd met de oliemaatschappijen, en er is hierover overeenstemming bereikt en het is ook zo dat deze wet terugwerkende kracht heeft. M.a.w. op alle winsten die gemaakt zijn in boekjaren die eindigen na 30 april 1960 worden geen opcenten meer berekend maar wordt winst-belasting volgens het nieuwe tarief berekend. Hierbij kom ik meteen al op hetgeen de heer Geerman naar voren bracht want die zegt ja, maar het Bestuurscollege heeft geen recht om over het geld te beschikken zolang de opcentenverordening van ons nog bestaat.
Maar, Mijnheer de Voorzitter, in dezelfde Eilandenregeling staat dat wanneer de Staten een Landsverordening als het onderhavige aannemen, dat dan automatisch onze Eilandsverordening waarbij de opcenten geheven werden komt te vervallen althans niet meer bevoegd is. Dat gebeurt in een keer. Het is uiteraard wel onze bedoeling om onze eigen wetgeving aan te passen hierop en zoals wij dat in onze brief aan Uwe Raad ook hebben medegedeeld zullen wij binnenkort komen met een wijziging op die wet en dus die wet in-

trekken. Maar die wet is dus al niet meer van kracht, alleen maar doordat de Landsverordening die tariefregeling herziet en in de Landsverordening staat ook dat er geen opcenten meer worden geheven, daarmee zijn die opcenten dus niet meer van kracht en er is geen sprake van dat het Bestuurscollege ten onrechte voorstelt om over dit geld te gaan beschikken. Nogmaals er was dus een bestemmingsbelasting in 1960, we hebben opcenten geheven, we hebben er een bestemmingsbelasting van gemaakt en hebben gezegd dat de opbrengst voor de werkverschaffing is. Deze bestemmingsbelasting alszodanig bestaat niet meer. De opcenten zijn opgeheven en de oliemaatschappijen betalen een winstbelasting zonder opcenten.

Het enige wat ik nog naar voren wil brengen over het restant-krediet (mijn collega Wernet zal er wel verder op ingaan) is, dat - en dat hebben we in de Memorie van Antwoord ook gesteld - laten wij voorzichtig wezen, want wij moeten nog afwachten of de werkverlening, werkgelegenheid in welk tempo zich dit zal ontwikkelen straks bij de bouw van de industrieën. Wij moeten toch niet verwachten dat op 1 juli wanneer men begint te bouwen dat men dan ineens 300 man in dienst neemt, dit moet groeien. Dus het zou verstandig wezen om deze zaken aan te kijken en dus pas van dit krediet gebruik te gaan maken wanneer wij precies weten, hoeveel er over is. Overigens wil ik/de aandacht vestigen op wat dus in ons voorstel staat. We hebben dus zeer uitvoerig de Raad ingelicht over dit voorstel en ook de financiele kanten ervan. We vonden dat het onze plicht was, maar in het slot van de brief stellen wij toch dat het een en ander nader zal worden verwerkt in de begrotingswijzigingen, welke U zo spoedig mogelijk ter goedkeuring zullen worden voorgelegd. Wij komen nog, met begrotings-wijzigingen. Wij hebben in deze brief dus alleen maar vragen die gaan over de omscholing, de financiele kant toegelicht en wij vragen nu niet om beslissingen te nemen over dit restant-krediet, dat komt nog bij begrotingswijziging, dat kunnen wij niet eens doen bij brief. En dat kunnen wij dus dan pas doen wanneer wij zeker zijn dat die landsverordening van kracht is en de laatste zin van onze brief, die aan de orde is, wij vertrouwen intussen dat de bovenomschreven plannen tot omscholing van arbeiders en de voorgestelde financiering daarvan van die herscholing Uw instemming zullen hebben, ik heb toch wel de indruk dat U allemaal ermee eens gaat, dat het krediet voor deze herscholing noodzakelijk wordt gekregen uit post werkverschaffing. En uiteindelijk dat is het enige wat wij vragen als U dat ziet in de slotzin. De rest moet U dus eigenlijk zien als een toelichting en voordat wij komen met werkelijke wijzigingen voordat wij gaan beschikken over een restant-krediet moeten wij het natuurlijk weer in de Raad brengen en daar komen wij pas mee, wanneer wij zover zijn dat wij precies weten hoe de zaak financieel zit. Dank U wel.

<u>DE HEER F. WERNET, GEDEPUTEERDE:</u> Mijnheer de Voorzitter, in grote mate heeft de heer Henriquez reeds de financiele zijde behoorlijk toegelicht. Het voornaamste, dat ik had willen zeggen heeft hij uiteindelijk ook gezegd. Wij moeten voor reservering zorgen. Het kan wel zo gebeuren dat per 1 juli iedereen aan het werk is, maar het kan ook door omstandigheden gebeuren dat niet iedereen aan het werk is. En de bedoeling van de reservering zit hier meer in dat met de omscholing, dat men dan niet vanuit gaat dat per 1 juli geen werkverschaffing zal zijn of althans dat iedereen aan het werk zal zijn dat we al deze half miljoen gulden in 6 maanden gebruiken, en het werk gaat niet door dan zitten we weer met de werkeloosheid te kijken. Dus ik weet niet waarom men zoveel praat over de reservering, het moet gedaan worden, Mijnheer de Voorzitter, het is zeer gezond zelfs. Komen er moei-

/ook nog

lijkheden later dan hebben wij centen over voor de werklozen, althans voor de programma van de werkverschaffing.

Mijnheer de Voorzitter, dan meen ik ook, dat men zo'n beetje de indruk heeft dat de omscholing van de arbeiders misschien niet direkt met werkloosheid of werkverschaffing te maken heeft. Mijnheer de Voorzitter, dit zeer zeker wat betreft de omscholing van de arbeiders. Wij hebben toch gezien, dat onze werkelozen meer kwantatief dan kwalitatief zijn, dus het is volgens mijn mening helemaal op de weg om onze mensen om te scholen zodat zij aan een betere baan of althans aan een baan geholpen kunnen worden. Dus het is ook een onderdeel van het bestrijden van de werkloosheid.
Dan het voorstel, Mijnheer de Voorzitter, van de heer Geerman om aan deze mensen die deel zullen uitmaken van de omscholing om ze 10ct per uur meer te geven, dan dat ze gewerkt hebben per week. Dus stel, dat iemand 32 uren per week werkt, dan krijgt die man F. 3,20 en als hij 45 uren werkt F. 4,50.
Ik heb van de kant van de heerWerleman gehoord, Mijnheer de Voorzitter, dat wij misschien iets meer hiervoor zullen gaan moeten betalen. Mijnheer de Voorzitter, het zal wel de wens zijn van iedereen, ook van ons en degenen die getraind zullen worden die zullen ook wat meer willen verdienen, maar ik moet hier weer herhalen, wat ik bij de begrotingsbehandeling heb gezegd, hoe meer wij aan een persoon gaan betalen, hoe minder mensen wij aan het werk kunnen hebben. De bedoeling is om zoveel mensen mogelijk te helpen.
Ook in dit verband, Mijnheer de Voorzitter. Het is wel zo, dat bij sommige instanties, men zou althans zeggen bij de Overheid, de mensen wel vervoer krijgen, maar in andere gevallen wanneer men uitwerken wil gaan, dan moet men zelf voor eigen vervoer zorgen. Ik zou in principe, Mijnheer de Voorzitter, het voorstel van de heer Geerman willen aannemen althans als het Bestuurscollege zich voorstelt om het aan te nemen omdat dit ongeveer in een lijn is met wat wij ongeveer voorgesteld hebben om voor het vervoer uit te geven. Te meer omdat wij bij de werkverschaffing zelf ook geen vervoer hebben. Ook in verband met de politieverordening. Als wij andere trucks moeten gaan huren of althans andere trucks laten ombouwen zodat wij mensen kunnen vervoeren dit ons ook centen zal kosten, terwijl men deze trucks ook niet voor iets anders zou kunnen gebruiken.

Mijnheer de Voorzitter, dan heb ik nog de heer Eman. Die had het over de reservering, dat is reeds geantwoord. Over nuttig werk van de werkverschaffing. Ik wist niet wat ik hoorde, ik heb alleen maar gehoord over het schoonmaken langs de wegen en maken van een trankering, een transha, maar ik vraag me af, Mijnheer de Voorzitter, als men nu over Aruba rijdt is het een lust en wat de sanering van het gehele eiland betreft of dit nuttig werk is ja of nee, dat weet ik niet. Er kan ook verschil van mening zijn, Mijnheer de Voorzitter, wat betreft het idee wat nuttig werk is of niet. Mijnheer de Voorzitter, ik vraag me af wat er gedaan werd op Casibari of het nuttig werk is of niet. Het schoonmaken of omheinen van het steenpark te Ayó en dan gaan we verder, Mijnheer de Voorzitter, Boca Druif dat voor de Toeristen zeer aantrekkelijk is; grot Fontein, de weg aangelegd; grot Guadirikiri, Cueba di Huliba en zo kan ik doorgaan, Mijnheer de Voorzitter. Ik vraag me af: zijn deze dingen nuttig of zijn ze niet nuttig? Het spijt me als wij al deze dingen gedaan hebben en dat ze niet tot de nuttige werken gerekend kunnen worden. Wat wegen betreft zou ik misschien mijn collega Petronia straks willen vragen om hierop verder in te gaan, maar toch hebben wij er wel een klein beetje aangedaan, we hebben wegen gebouwd naar de Toeristenplekken die men vroeger niet met een wagen kon bereiken. We hebben meegedaan aan het tracéren en opvullen van een weg in de buurt van

Calabas en wij zijn ook bezig, Mijnheer de Voorzitter, met het traceren en opvullen van een weg naar de oude molen. Dus ook daarin hebben wij onze handen in gestoken, ik vraag me af of al deze dingen onder nuttig werk vallen of niet. Ik zou de heer Eman willen vragen, indien hij iets anders heeft of althans nuttig werk heeft dat hij ons een voorstel doet. Dit voorstel zullen wij zeker in overweging nemen.

Mijnheer de Voorzitter, ook heeft de heer Eman het gehad over het beter betalen. Mijnheer de Voorzitter, ik denk niet dat wij kunnen klagen als wij aannemen wat de normale lonen hier zijn op Aruba bij de aannemers, bij de andere bedrijven dan denk ik/dat wij ook zoveel van verschillen. Uiteindelijk, Mijnheer de Voorzitter, zoals reeds eerder gezegd, hoe meer wij aan één man of althans aan deze mensen gaan betalen hoe minder mensen wij aan het werk kunnen helpen, wat zeer zeker niet de bedoeling is. Van de andere kant gaan wij meer betalen. Deze werkverschaffing was een tijdelijke oplossing, Mijnheer de Voorzitter, en van tevoren hebben wij gezegd indien iemand die bij de werkverschaffing is een betere baan kan krijgen dat hij dan meteen daar toe kan overgaan. Gaan wij nu meer betalen dan de aannemers bij wijze van spreken, dan zit men vast met deze mensen en die raakt men dan nooit kwijt. Dus men moet de zaak zakelijk bekijken en moet daaruit dan proberen om medewerking te krijgen, bij ons speelt de grootste rol, meer mensen aan het werk te helpen. Wat de wegen betreft, Mijnheer de Voorzitter, althans wegenbouw zal ik dat aan mijn collega Petronia overlaten. Ik dank U. /niet

DE HEER E.O. PETRONIA, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, ik heb zeer weinig toe te voegen aan hetgene wat door de heren Henriquez en Wernet naar voren is gebracht. Het is verheugend, Mijnheer de Voorzitter, om te vernemen, dat alle Raadsleden die in de le ronde het woord hebben gevoerd geen bezwaar hebben tegen de omscholing of herscholing op zich. Het Bestuurscollege heeft dus gemeend om wat dat betreft aan U voor te stellen, datgene wat wij het meest nuttige achten voor de arbeiders op dit moment. Ik zou de opmerking willen maken naar aanleiding van hetgeen de heer Croes heeft gezegd dat wij zoveel mogelijk aandacht moeten schenken aan, ik meen gehoord te hebben de inheemsen of de ingeschreven werklozen. Dat wordt inderdaad gedaan, Mijnheer de Voorzitter, zoals aanvankelijk bij de inwerkingtreding van de werkverschaffing aan de Raad voorgesteld wordt bij het te werk stellen zoveel mogelijk rekening gehouden met Antillianen waarbij zelfs de richtlijnen dusdanig gesteld zijn dat andere Antillianen dus die van de andere Eilandgebieden afkomstig zijn en een zekere tijd op Aruba woonachtig moeten zijn voordat zij zelfs in aanmerking komen om bij de werkverschaffing geplaatst te worden.
Derhalve zal bij de selekteren van gegadigden van de werkverschaffing automatisch ook de inheemsen het eerst aan bod komen en in grotere percentage. Ik meen echter, Mijnheer de Voorzitter, t.a.v. het vervoer een kleine misverstand bestaat tussen hetgeen de heer Geerman naar voren heeft gebracht en hetgeen de heer Werleman bedoelt. Er is momenteel geen vrij vervoer voor de arbeiders bij de werkverschaffing. In dit voorstel van omscholing is wel opgenomen kostenraming voor het vervoer omdat het Bestuurscollege van mening is dat deze mensen dus wel vrij vervoer moeten krijgen. Nou meen ik uit hetgeen de heer Geerman gezegd heeft te hebben begrepen dat wij bij de praktische regeling straks van het vervoer, het best mogelijk zal zijn, dat het ondoenlijk is, en voor arbeiders afkomstig van bepaalde gebieden naar een bepaalde plaats van herscholing het vervoer veel duurder zal uitkomen dan wanneer men deze arbeiders een toelage zou geven van Xct op zijn huur-

loon zodat hij zelf zijn vervoer betaalt, maar door de toelage het vervoer uiteindelijk toch vrij krijgt, terwijl de heer Werleman bedoelt om deze mensen door middel van vervoermiddelen toch vrij vervoer te geven. Beide voorstellen zijn mogelijk, Mijnheer de Voorzitter, afhankelijk dus van de praktische toepassing straks wanneer men dus weet wie er geselekteerd zijn, waar zij wonen en waar ze hun omscholing krijgen. Ik zou dus op dit punt, Mijnheer de Voorzitter, gaarne beide voorstellen willen overnemen met het verzoek dat de Raad het dan verder aan het College of de Commissie overlaat om het in de praktijk toe te passen.

T.a.v. de wegen genoemd door de heer Britten, zou ik willen volstaan met te verklaren, Mijnheer de Voorzitter,dat tot nu toe de werkverschaffing zoveel mogelijk de wegen een beurt heeft gegeven, gezien de tijd die hiervoor gegund is en die daarvoor het meest in aanmerking kwamen. Desniettemin kan als gebruikelijk door het College rekening worden gehouden met de wensen van de Raadsleden, zij het dan niet onmiddellijk via de werkverschaffing dan t.z.t. via onze normale begroting op de post: Onderhoud buitenwegen.
Rest mij nog, Mijnheer de Voorzitter, een woord van dank te richten aan de Raad voor het vertrouwen gesteld in het voorstel t.a.v. de omscholing.
Ik dank U.

DE HEER L.A.I. CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, wat het antwoord van het Bestuurscollege betreft speciaal het antwoord van de heer Henriquez om de F. 111.500,-- van de winstbelasting zouden overblijven en dat dit bedrag zou niet geboekt zijn voor werkverschaffing, wil ik zeggen dit van de heer Henriquez omdraaien van de feiten is. Want indertijd toen wij het voorstel van het Bestuurscollege gekregen hadden, stond het zo dat wij 15 opcenten op de winstbelasting en inkomstenbelasting zouden heffen voor het kosteloos geven van school en voor een bedrag van F. 1.000.000,-- te krijgen voor werkverschaffing. En als er nu in de notulen zou staan indertijd toen wij vóór het heffen van 15 opcenten gestemd hadden, was het met de bedoeling dat F. 1.000.000,-- voor werkverschaffing zou worden gebruikt en dat kosteloos school zou worden gegeven. Als er iemand anders vertelt dan zeg ik dat dit/draaien van de feiten is. /om

Verder, Mijnheer de Voorzitter, de heer Henriquez stelt dat er speciale wetten in het leven door de Staten zou zijn geroepen om de betaling van deze opcenten bij de Lago te regelen. Ik wil niet dieper op ingaan maar ik denk niet dat de wet het toelaat aan de Staten of wie dan ook om speciale regelen of wetten in het leven te roepen voor speciale individuelen of maatschappijen of wat dan ook bij het regelen van het innen van inkomsten of winstbelastingen. Ik denk dat het bij iedereen hetzelfde moet zijn, dat iedereen opcenten moet gaan betalen omdat het in de Eilandsverordening staat dat de 15 opcenten worden geheven op winstbelasting en inkomstenbelasting en als deze 15 opcenten op de inkomstenbelasting niet zouden worden gebruikt voor werkverschaffing, waarvoor wij inderdaad hadden gestemd, dan moeten er twee dingen gebeuren of moeten wij doorgaan met werkverschaffing geven aan de werkelozen of moet de Eilandsverordening, die de 15 opcenten regelt worden ingetrokken, zodat de mensen, de belastingbetalers, die nu zoveel woorden hebben gedrukt, een beetje opluchting hierdoor zouden gaan krijgen. En het Bestuurscollege stelt ook dat als de droomprojekten verwezenlijkt zullen worden, dat het misschien niet nodig zou zijn om verder te gaan met de werkelozen dan werk te verschaffen. Dit zou al mooi zijn als het kan gebeuren maar wij hebben deze projekten nog niet gezien, wij hebben vertrouwen dat zij zullen komen, wij zijn blij dat

het Bestuurscollege hiervoor werkt, maar wij hebben ze nog niet gezien en wij weten ook niet of iedereen daarbij werk zal gaan krijgen. Daarom ben ik er bang voor dat wij na 1 juli toch werkelozen zullen hebben en ik wil alleen als het Bestuurscollege ons de toezegging kan geven dat als bij deze droomprojekten iedereen een baan zal kunnen krijgen dat toch na 1 juli werk zou worden verschaft aan de werkelozen dan zullen wij of ik dan tenminste er tevreden mee zijn. En wat bij mij de meeste vrees opwekt, is dus dit bedrag van $\frac{1}{2}$ miljoen gulden dat het Bestuurscollege voorstelt om te gaan reserveren. Ik vrees er dus voor dat het Bestuurscollege later zal komen met een voorstel om dit geld te gaan gebruiken voor het dekken van het tekort van de begroting. Wij weten allemaal dat als dat komt, dan zou ik zeker er tegen gaan stemmen, want wij hebben zoveel gedragen in de begroting, waarvan ik denk, dat het weggegooid geld is. Ik heb ze al genoemd. Voordat wij dit geld voor dergelijke dingen gaan gebruiken moeten wij deze onnodige bedragen zien af te gelasten. Daarom zeg ik, bij mij wekt het de vrees op, dat dit bedrag zou gaan worden gebruikt om de begroting te gaan dekken. En daarom wil ik de toezegging krijgen, dat als bij de projekten niet iedereen werk kan krijgen er toch zal worden door gegaan met het verschaffen van werk aan de werkelozen. Dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER J. GEERMAN: Mijnheer de Voorzitter, indien het inderdaad zo is, dat de Landsverordening op winstbelasting in de Staten is aangenomen en van kracht is, dan vervallen automatisch mijn argumenten en de punten, die ik naar voren heb gebracht, maar als dat stond in de stukken dan was er geen plaats om al deze opmerkingen naar voren te brengen. Ik twijfel er niet aan, Mijnheer de Voorzitter, ik zit niet in de Staten, maar ik zeg weer als deze Landsverordening in de Staten is opgenomen en van kracht is dan vervallen mijn argumenten. Maar als het terugwerk tot 30 april 1960 dan verwacht ik een overschot op onze begroting van 1960 want dan krijgen wij geld en dat is een goed teken. En wat heeft de zaak meer in de war gebracht, Mijnheer de Voorzitter, dat men alleen over F. 111.500,-- spreekt t.a.v. de 15 opcenten. Maar als het zover gaat tot 30 april 1960, wat zal er dan gebeuren met onze Eilandsverordening t.a.v. de opheffing op de winstbelasting?
Mijnheer de Voorzitter, omtrent het vervoer kan ik meegaan met het voorstel van de heer Petronia, het is misschien een beetje prematuur nu op dit ogenblik om een bepaalde regeling te forceren, omdat het misschien zal blijken, dat een en ander het beste is, wanneer deze zaak in zijn finesse wordt bekeken. Mijnheer de Voorzitter, ik zeg nogmaals, er is wel sprake, dat deze miljoen uit de algemene middelen zijn te verkrijgen, indien de verordening t.a.v. de winstbelasting is aangenomen en van kracht is in de Staten, anders kan er geen sprake zijn van: uit algemene middelen.

Zoals de heer Chance naar voren heeft gebracht, Mijnheer de Voorzitter, (ook de andere sprekers, ik meen onze geachte Gedeputeerde Henriquez en onze geachte Gedeputeerde Wernet) zal het zeer zeker zijn, mijns inziens, dat per 1 juli niet al de mensen bij de werkverschaffing en die ingeschreven zijn bij de werkverschaffing (ik geloof dat het 400 is op het ogenblik) allemaal aan werk zijn geholpen. Daarom moeten wij wel een krediet overhouden om de mensen aan het werk te kunnen houden en te helpen aan het werk te plaatsen. Daarom denk ik, dat het wel goed is om het geld te reserveren, maar met dat doeleinde. Mijnheer de Voorzitter, maar niet met een ander doeleinde om later bij de Raad te komen, we hebben geld gereserveerd en iedereen is nou weg. Laten wij dat hopen, dat zal een goed teken zijn, Mijnheer de Voorzitter, in-

dien iedereen op Aruba aan een baantje is geholpen bij de (ik zou ze geen droomprojekten noemen als de heer Chance) gewenste projekten om de ekonomische basis van Aruba te verbreden, Mijnheer de Voorzitter. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER C.A. EMAN: Mijnheer de Voorzitter, zoals ik het thans heb begrepen ligt de zaak zo, dat wanneer wij vanavond ons moeten uitspreken voor de omscholing dat niet inhoudt, dat wij ons binden aan de reservering. Vanavond wordt alleen maar van de Raad verwacht, dat die zich uitspreekt omtrent de omscholing. Heb ik het goed begrepen?

DE HEER O.S. HENRIQUEZ, GEDEPUTEERDE: Ik zou wel andere woorden willen gebruiken, Mijnheer de Voorzitter, U bindt zich inderdaad niet voor de reservering, het krediet blijft staan op deze post.

DE HEER C.A. EMAN: Het blijft staan op deze post, dus we hebben het goed begrepen. En het is de bedoeling dat wanneer het het Bestuurscollege blijkt, dat per 1 juli, wanneer men met de grote projekten zou komen en deze niet doorgaan, althans niet tegen die tijd of althans niet op zo'n schaal, dat het in de werkverschaffing zou kunnen voorzien, dat deze gelden behouden zou worden voor de werkverschaffing. Mijnheer de Voorzitter, in dat geval heb ik verder geen bezwaar tegen de reservering, die zoals ik nu aanneem alleen maar ter toelichting hierin is genoemd.

Mijnheer de Voorzitter, wat betreft nuttiger werk. Men is thans doende alles te doen voor het oog van de toeristen. Niet dat ik er tegen ben, Mijnheer de Voorzitter, maar we moeten ook een beetje denken aan onze bevolking daar op de buitendistrikten, Mijnheer de Voorzitter, waarvan de wegen, die naar de huizen leiden in zeer slechte toestand verkeren. En die wegen, Mijnheer de Voorzitter, kunnen geholpen worden met een beetje zand hier en een beetje klei daar, ik heb niet gesproken over wegen-aanleg, maar verbetering van die wegen. Mijnheer de Voorzitter, verbetering van die wegen acht ik nuttiger werk dan wat tot nog toe is uitgevoerd.

DE HEER A. WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik heb reeds het mijne van gezegd op dit punt, ik wil alleen maar aan toevoegen, mijn waardering aan de verschillende bedrijven, die zich bereid hebben verklaard om de verschillende mensen die straks bij hen zullen komen werken om die in hun bedrijf op te nemen en te helpen omscholen. Tevens ook onze waardering voor het werk, ik zou zeggen het goede werk, dat wordt verricht door de mensen van de werkverschaffing. Dank U.

DE HEER L.V. BRITTEN: Mijnheer de Voorzitter, ik heb zeer aandachtig geluisterd naar de woorden van verschillende sprekers, o.a. wil ik de woorden van de Gedeputeerde Wernet onderstrepen als volgt. De heer Gedeputeerde Wernet heeft gezegd dat hij het niet verantwoord acht om dit bedrag ineens uit te geven, maar de helft daarvan te reserveren. Mijnheer de Voorzitter, ik vind het niet nodig, ik acht het niet nodig om dit bedrag juist nu te reserveren. Nu dat er grote werkeloosheid op ons eiland heerst.

Ten tweede wil ik een beetje dieper ingaan op de geruchten of op het schrijven in de kranten dat medio juni een aanvang zal worden gemaakt met de nieuwe projekten. Zelfs heb ik vanavond toevallig van de Voorlichtingsdienst verschillende persberichten ontvangen, waarin wordt gezegd, dat de industrialisten die hier waren, of nog hier zijn, zeer enthousiast zijn

over deze projekten. Ik heb zelfs opgemerkt op St. Nicolaas, dat een paar vlaggen daar gehesen waren bij verschillende huizen. Toen ik daar aankwam heb ik zelf geinformeerd: waarom hebben jullie vlaggen uitgestoken? Ze zeiden: ja, weet U niet dat per medio juni een aanvang zal worden gemaakt met onze grote projekten hier op Aruba?
Dus aan de hand van al deze bewegingen, Mijnheer de Voorzitter, acht ik het juist om dit bedrag te besteden voor verbetering van wegen en ook om de werkeloosheid op ons eiland te bestrijden. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER P.CROES: Mijnheer de Voorzitter, ik ben zeer tevreden met de uiteenzetting van de heren Gedeputeerden Henriquez, Wernet en meer in het bijzonder van de heer Gedeputeerde Petronia, van welke gedeputeerde ik vanavond een toezegging heb gekregen wat betreft de inheemse krachten. Mijnheer de Voorzitter, ik hoop dat dit ook daadwerkelijk zal zijn. Maar, Mijnheer de Voorzitter, het bevreemdt mij ten zeerste vanavond van de heer Chance te moeten horen, dat Uw projekten niets anders zijn dan droomprojekten. Ik hoop dat Aruba nooit een droom-eiland zal worden en daarvoor vraag ik U, Mijnheer de Voorzitter, meer in het speciaal mij vanavond gerust te stellen dat de projekten van het Bestuurscollege gèen droomprojekten zijn. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER O.S. HENRIQUEZ, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, in de le plaats moet ik zeggen, ben ik een beetje teleurgesteld want toen ik in de stukken keek vanmiddag dacht ik: nu dat wordt een lange vergadering voor mijn collega's maar niet voor mij, want herscholing gaat mij toch niet aan. Het is echter heel anders uitgekomen. Er zitten meer financiele aspekten aan verbonden blijkbaar.

Om even terug te komen op wat de heer Chance naar voren gebracht heeft. Het is niet precies zoals de heer Chance het gesteld heeft, hij beschuldigt mij van het omdraaien van feiten. Ik wil niet hetzelfde van hem zeggen, ik wil alleen maar even stellen zoals volgens mij de zaak zit, n.l. wat de opcenten die geheven werden op de inkomstenbelasting a.h.w. bestemd werden maar niet direkt voor bestemmingsbelasting op de begroting, maar die werden a.h.w. opgebracht om krediet te verkrijgen, teneinde de schoolgelden te kunnen opheffen. Dus deze opcenten die werden geen bestemmingsbelasting U had het op de begroting van 1960, die U dus behandeld heeft in deze Raad kunnen zien, dat er geen bestemmingsbelasting staat voor deze opcenten ten behoeve van schoolgelden op scholen, maar indirekt werd deze belasting geheven om dus aan de andere kant 't schoolgeld te kunnen laten vervallen, en niet voor de werkverschaffing. Daarvoor werden opcenten geheven op de winstbelasting en die werden geraamd op F. 1.000.000,-- en nu is het dus zo dat dat nu gewijzigd is geworden zodat deze opcenten voor wat betreft de winstbelasting verschuldigd door de oliemaatschappijen dat die is komen te vervallen omdat de Landsregering bij wet deze tariefberekening voor de olie heeft gewijzigd. Nu zegt de heer Chance dat mogen de Staten niet doen, want ze mogen toch geen wet maken alleen voor bepaalde individuen en ze mogen niet aan onze opcenten komen. Ik heb het reeds gezegd in de le ronde, het staat nu eenmaal zo in de Eilandenregeling. Artikel 2A stelt wat niet tot de zorg van de Eilandgebieden behoort o.a. de wetgeving, alsmede de heffing op de diverse belastingen. Het is ons toegestaan om bepaalde belastingen te innen maar de wetgeving en de heffing geschiedt door het Land. Dan zijn er dus de opcenten die wij wel mogen heffen tot een bepaald maximum, maar dan staat weer in artikel 2, lid B, dat garanties door het Land

te verlenen nopens de hoogte der tarieven der winstbelasting strekken zich mede uit tot de opcenten-heffing. En nu heeft het Land in een wet gesteld, dat er geen opcenten zullen worden geheven gedurende vijf jaar op de winstbelasting voor wat betreft de oliemaatschappijen en volgens de Eilandenregeling strekt zich dat uit tot opcenten-heffing. Daarmee is onze Eilandenverordening van het vorig jaar tot opcenten-heffing komen te vervallen. Dus de Staten hebben wel die bevoegheid.

De heer Chance heeft het gehad over de droomprojekten die hij nog niet gezien heeft en spreekt er als hét ware met een zekere voorbehoud over deze droomprojekten van de heer Chance. Misschien is dat de reden dat we juist omdat de projekten er nog niet zijn, de nodige voorzichtigheid in acht moeten nemen en nog niet gaan beschikken over die gelden, dus ik zou haast zeggen Uw argument is beter aan onze kant als wij dat kunnen gebruiken omdat het juist een argument is om dit krediet te reserveren in afwachting van deverwezenlijking van deze projekten. Wat dat betreft ben ik U zeer erkentelijk voor Uw betoog met uitzondering dan van de betiteling "droomprojekten". En de heer Croes heeft naar voren gebracht dat hem dat zeer spijt uit de mond van de heer Chance te horen en ik moet U zeggen, het spijt mij ook, ik had het eerder verwacht van de overkant, misschien dat de heer Chance zich zelfs kameraden kan verwerven, die dezelfde negatieve houding zouden willen innemen en eenzelfde pessimitische (ik zou haast zeggen demoraliserende) bewoording als volksvertegenwoordiger om zo minachtend te spreken over projekten die het Bestuurscollege heeft gepland voor het algemeen belang van Aruba.
Ik kan de heer Croes de verzekering geven dat deze projekten net zo min droomprojekten zijn als het waterprojekt op Balashi en de Aruba Caribbean Hotel. Dan heeft de heer Geerman gezegd: waarom hebben wij niet meteen in de stukken melding gemaakt van de Landsverordening? Het was n.l. zo, Mijnheer de Voorzitter, dat toen dit stuk werd opgesteld toen was die Landsverordening nog niet van kracht en ook nog niet goedgekeurd in de Staten en het was dus moeilijk voor ons om daarop vooruit te lopen. Van de andere kant willen wij niet langer wachten omdat er met de herscholing bijtijds moeten beginnen om straks de mensen opgeleid te hebben bij de bouw van de projekten voor deze herscholing is ongeveer 6 maanden gemoeid. Het is sindsdien dat die Landsverordening in de Staten is behandeld. De heer Geerman sprak de optimistische verwachting uit, dat aangezien de herziening van de winstbelasting met terugwerkende kracht gold voor april vorig jaar er misschien een overschot zal zijn in 1960, ik zou haast willen zeggen, Mijnheer de Voorzitter, "mare berde". (was het maar waar). Maar het is dus niet zo omdat die herziening alleen geldt voor de oliemaatschappijen; die betalen de winstbelasting ineens en deze herziening geldt voor de boekjaren, die eindigen na 30 april van het vorig jaar, dus de Lago betaalt volgens het nieuwe tarief voor de eerste keer in 1961 en dit komt dus ten goede van de begroting van 1961 en de begroting 1961 heeft geen enkele voordeel bij.

De heer Eman kan ik dus nogmaals bevestigen, dat wij ons voorlopig hier uitspreken alleen maar over de herscholing alszodanig zoals het Bestuurscollege zich dat heeft voorgesteld en dat het gefinancierd wordt uit deze post. U gaat zich dus hier inderdaad niet uitspreken over het restant-krediet, U gaat het andere bestemming geven, U gaat het ook niet reserveren op een andere post, het blijft in deze post. Het Bestuurscollege heeft hier alleen en nogmaals wij achten het onze plicht, volledig willen inlichten hoe de zaak zit en daarmede als het ware U willen waarschuwen, dat een zekere voorzichtigheid in acht moet worden genomen met het restant-krediet.

Wat de woorden van de heer Britten betreft, Mijnheer de Voorzitter, zou ik graag willen zeggen: Wat een vertrouwen in de persberichten! Dank U wel.

DE HEER F. WERNET, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, over het nuttiger werk. Mijnheer de Voorzitter, we hebben een post op de begroting voor Onderhoud wegen, het was van tevoren nooit de bedoeling geweest dat de werkverschaffing dit zou doen. We kunnen alsnog overwegen of het gedaan zou kunnen worden - ik denk niet dat er zoveel bezwaren zullen zijn - maar dan laten wij dan hopen, Mijnheer de Voorzitter, dat met de omscholing, met de werkverschaffing, met het toerisme, dat we meer op de begroting kunnen krijgen, dat we meer centen kunnen plaatsen voor onderhoud van wegen, Mijnheer de Voorzitter, dat de inkomsten groter zullen zijn.

Mijnheer de Voorzitter, we kunnen van mening verschillen, de heer Britten, die zegt: maak de centen allemaal op en wacht op de projekten. Mijnheer de Voorzitter, ik krijg mijn salaris elke maand, ik maak het niet meteen helemaal op, ik denk altijd aan de dag van morgen. Ik denk dat zijn opmerking ook door de heer Henriquez reeds beantwoord is met wat aan de heer Chance ook werd medegedeeld, n.l. dat juist voor sommige reden wij voorzichtiger te werk moeten gaan en reserveren, Mijnheer de Voorzitter. Dank U.

DE VOORZITTER: Zonder hoofdelijke stemming wordt dit voorstel aangenomen.

11. Eilandsverordening tot wijziging van de begroting voor 1959 (6e wijziging) (Ag. no. 1780; bijlage 1961 no. 8).

DE VOORZITTER: Algemeen Verslag is uitgebracht. Het blijkt dat het ontwerp geen aanleiding had tot opmerkingen.
Wij zullen overgaan tot behandeling van het ontwerp en dat zal gebeuren bladzijde voor bladzijde.

Ontvangsten bladzijde 1.

DE HEER L.V. BRITTEN: Mijnheer de Voorzitter, zijn de Algemene Beschouwingen al geopend?

DE VOORZITTER: Heer Britten, ik heb medegedeeld dat het Algemeen Verslag luidt dat het ontwerp geen aanleiding gaf tot opmerkingen. Zodoende geloof ik, dat de Algemene Beschouwingen niet aan de orde komen.
De leden kunnen bij het behandelen van de bladzijden hun argumenten naar voren brengen. Akkoord?
Zonder beraadslagingen en hoofdelijke stemming worden aangenomen: bladzijde 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17

Bladzijde 17: Titel A, Hoofdstuk 9, Paragraaf 3, Post 2.09.03.1.49. Hospitaalverpleging, medicamenten e.d. ten behoeve van on- en minvermogenden.

DE HEER L.V. BRITTEN: Er zijn verschillende klachten, ik heb tenminste verschillende klachten gehoord over de minvermogenden die in aanmerking komen voor een kaart voor vrije geneeskundige behandeling. Echter is het de laatste tijd zo gebleken, dat verschillende van deze mensen op en neer lopen naar de afdeling Sociale Zaken, die ermee belast is en toch na twee à drie weken nog geen kaart kunnen ontvangen. Kunt U mij mededelen, Mijnheer de Voorzitter, wat er hiermee aan de hand is of wat er gebeurd is?

DE HEER F. WERNET, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, het antwoord is zeer eenvoudig. Vooral in verband met de werkeloosheid, vooral in verband met wat andere mensen denken dat zij niet bij machte zijn om voor hun medicamenten en dokters-bezoeken te betalen is het aantal verzoeken zo abnormaal gestegen, dat het wel zo nu en dan wat tijd neemt voor het opstellen en indienen van de rapporten, vóór de beslissing naar voren komt. Het is ook zo, Mijnheer de Voorzitter, vooral wat met het verlengen van kaarten het geval was, deze werden vroeger zo'n beetje automatisch verlengd, terwijl er nu een grondig onderzoek ingesteld wordt, en ook hier neemt uiteraard huisbezoek en het opmaken van rapporten veel tijd in beslag en het is hieraan te wijten, Mijnheer de Voorzitter, dank U.

Zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 17;
Zonder beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen: bladzijde 18, 19, 20, 21.
Titel B, Kapitaaldienst bladzijde 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31.
Titel C, Reserve-kas en Verrekendienst bladzijde 32, 33. Het afschrift, het ontwerp in zijn geheel.

12. Brief van het Bestuurscollege dd. 15 februari 1961 no. 876 betreffende restauratie van een gedeelte van de J.B. de la Salleschool (Bijlage 1961 no. 9).

Algemeen Verslag is uitgebracht. Memorie van Antwoord is ingediend. Wenst een van de leden nog hieromtrent het woord te voeren?

DE HEER L.V. BRITTEN: Mijnheer de Voorzitter, onzerzijds is er geen bezwaar. Alleen heb ik opgemerkt, dat deze restauratie allang plaats heeft moeten vinden. Ik juich het nu toe, dat wij nu overgaan tot restauratie van de St. Jan Baptist de la Salleschool. Dank U.

Zonder hoofdelijke stemming wordt dit voorstel aangenomen.

De Voorzitter sluit de vergadering.

Aldus vastgesteld in de vergadering van

De Voorzitter,

De Sekretaris,